

การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ

A STUDY OF CONDITIONS AND GUIDELINES IN ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION
OF SCHOOLS UNDER THE PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN NORTHERN THAILAND

ปิยะนาถ ไชยวุฒิ* และ นิรดา เวชชาลักษณ์

Piyanart Chaiwut* and Nirada Wechayaluck

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก 65000
Program in Educational Administration, Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University,
Phitsanulok 65000, Thailand

*Corresponding author: Email: Bt.9934@Gmail.com

รับบทความ 17 เมษายน 2563 แก้ไขบทความ 5 เมษายน 2564 ตอรับบทความ 8 มิถุนายน 2564 เผยแพร่บทความ มกราคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ประจำปีการศึกษา 2561 จำนวน 254 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาแนวทาง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analyses)

ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ส่วนแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ พบว่า 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรควรมีการทบทวน การวิเคราะห์ ปรับปรุงหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอโดยยึดสภาพบริบทของโรงเรียน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนควรวางแผน กำกับ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนของครู 3) ด้านการนิเทศการศึกษาควรสร้างระบบและเครือข่ายการนิเทศ 4) ด้านการวัดและประเมินผล ควรออกแบบการประเมินให้เหมาะสมกับนักเรียน และ 5) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ครูและผู้บริหารควรวางแผนการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ABSTRACT

The propose of this research was to study conditions and guidelines for academic affairs administration in schools under the Provincial Administrative Organization in Northern Thailand. The sample, obtained through simple random sampling, consisted of school administrators, vice school administrators and teachers in the academic year 2018, yielding a total of 254 participants. The research instrument was a set of 5 -level rating scale questionnaires with the reliability of 0.96. Data were analyzed by using mean and standard deviation. Seven specialists as key informants were interviewed for developing the proposed guidelines. The research instrument was interview forms. The content analysis was then employed for data analysis.

The result revealed that the conditions of academic affairs administration in schools under the Provincial Administrative Organization (PAO) in Northern Thailand were overall at a high level. When considering each aspect, the highest average level was instructional management, and the lowest average level was educational supervision. In addition, the guidelines for improving academic affairs administration in schools under the PAO in Northern Thailand were as follows: 1) Curriculum Development, schools should review and develop curriculums in a regular

basis and in accordance with school contexts, 2) Instructional Management, schools should plan, monitor, and follow up teachers' instructional management, 3) Educational Supervision, schools should create supervision system and network, 4) Measurement and evaluation, school should design appropriate assessments for students, and 5) Classroom Research, teachers and administrators should jointly plan for conducting classroom research.

Keywords: School Academic Affairs Administration

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาประเทศ ประเทศใดที่มีประชากรได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง ประเทศนั้นจะประสบผลสำเร็จในการพัฒนาทุกด้าน เศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม ทั้งนี้เพราะการพัฒนาประเทศไม่ว่าด้านใดก็ตาม ต้องอาศัยคุณภาพของคนเป็นปัจจัยสำคัญและการพัฒนาคุณภาพของคนนั้นจำเป็นอย่างไรก็ต้องผ่านกระบวนการทางการบริหารการศึกษาที่มีคุณภาพ การบริหารงานในระดับต่าง ๆ โรงเรียนจึงเป็นหน่วยที่สำคัญที่สุดในการจัดการศึกษา โดยสร้างความเสมอภาคให้โอกาสทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ที่รัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพ มุ่งเน้นความสำคัญทางด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ ความรับผิดชอบต่อสังคม โดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญกับสถานการณ์ ประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ปัญหาฝึกปฏิบัติให้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ผลสมผสานสาระความรู้ ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนเหมาะสม ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม

ปัญหาการศึกษาไทยที่ยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ในเร็ววันนี้ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้น คุณภาพการศึกษาพื้นฐานตกต่ำในการจัดการทดสอบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-Net) ในทุก ๆ ปีนั้น ผลที่ออกมามักจะเป็นไปในทิศทางเดียวกันในทุก ๆ ปี นั่นก็คือ เด็กไทยที่มีความรู้ต่ำกว่ามาตรฐานอยู่เสมอ ๆ หรือแม้แต่การศึกษาขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา พบว่า นักเรียนไทยที่จัดได้ว่ามีความรู้วิทยาศาสตร์อยู่ในระดับสูงมีเพียง 1% เท่านั้นเอง ทั้ง ๆ ที่เราใช้เวลาในการเรียนการสอนมากกว่า 8 ชั่วโมงต่อวัน นอกจากนี้ PISA ยังพบว่า เด็กไทย 74% อ่านภาษาไทยไม่รู้เรื่อง คือมีตั้งแต่อ่านไม่ออกอ่านแล้วตีความไม่ได้ วิเคราะห์ความหมายไม่ถูก หรือแม้แต่ใช้ภาษาให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิชาอื่น ๆ แต่เรากลับมองสภาพเหล่านี้ด้วยความเคยชิน และยังเชื่อว่าลูกหลานของเราจะต้องได้รับการพัฒนาโดยการจัดการศึกษาแบบเดิม ๆ อย่างทุกวันนี้

การดำเนินงานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพและให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติดังกล่าวข้างต้น ต้องอาศัยการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียนและการบริหารงานวิชาการถือเป็นงานที่สำคัญซึ่งเป็นหลักของโรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ดังจะเห็นได้จากมาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษาจะปรากฏชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จการบริหารงานวิชาการนับว่ามีบทบาทสูงสุดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารงานในโรงเรียน นอกจากนี้งานวิชาการยังเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของโรงเรียนนั้น ๆ โดยดูที่ผลผลิตการศึกษาคือตัวนักเรียนว่ามีคุณภาพเพียงใด เป็นที่ยอมรับชื่นชมของสังคมหรือไม่อย่างไร โรงเรียนจะมีชื่อเสียงหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการเป็นส่วนใหญ่ แตกต่างจากงานอื่น ๆ ในโรงเรียนที่เป็นงานสนับสนุนและเป็นงานที่มีความสำคัญเป็นอันดับรอง ผู้บริหารและครูจึงควรให้ความสนใจและทุ่มเทให้กับการบริหารงานวิชาการให้มากที่สุดด้วย จากเหตุผลข้างต้นจึงกล่าวได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร การศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารด้านอื่น ๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกันแต่ก็เป็นเพียงส่วนส่งเสริมและสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจะต้องสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต่อไป

งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) : พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการโดยอิสระคล่องตัวรวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจน การวัดผล ประเมินผลรวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การบริหารในยุคปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือจะมีโอกาสในการตัดสินใจมากขึ้น ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษา ที่ให้สถานศึกษาจะต้องปรับตัวอย่างมาก ผู้บริหารจะต้องรู้ เข้าใจ และมีทักษะ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

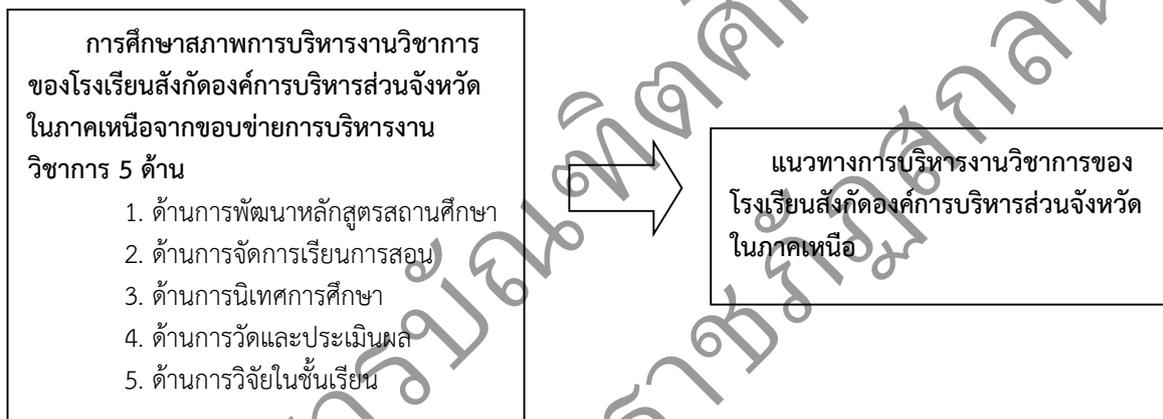
จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น การบริหารงานด้านวิชาการควรได้รับการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขอย่างเร่งด่วน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการบริหารงานในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานวิชาการซึ่งถือว่าเป็นงานหลักและเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา โดยจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีคุณธรรม มีจริยธรรม ทักษะต่าง ๆ ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตรงตามหลักสูตรที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงยิ่ง ๆ ขึ้นไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ จำนวน 19 โรงเรียน ซึ่งมีบุคลากรประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 32 คน ครูผู้สอน จำนวน 710 คน รวมทั้งสิ้น 742 คน
2. ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และรองผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ซึ่งปฏิบัติงานอยู่โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ จำนวน 254 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยเปิดตารางเกณฑ์การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1986, p. 345 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 43)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามสภาพการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของครูและผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ ตามขอบข่ายองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการนิเทศการศึกษา
4. ด้านการวัดและประเมินผล
5. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121) และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของครูและผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานโรงเรียนเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด
2. นำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามากำหนดแนวทางการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามโดยมีเนื้อหาครอบคลุมขอบข่ายการบริการงานวิชาการ 5 ด้าน คือ
  - 3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
  - 3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน
  - 3.3 ด้านการนิเทศการศึกษา
  - 3.4 ด้านการวัดและประเมินผล
  - 3.5 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของข้อความเพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบแบบสอบถามและครอบคลุมเรื่องที่ต้องการศึกษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) (Index of Item Objective Congruence: IOC) 0.05 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 71)
6. นำแบบสอบถามมาหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา IOC (Index of Item Objective Congruence) นำตารางวิเคราะห์ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องแล้วอยู่ระหว่าง 0.6–1.00
7. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
8. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้ Try-Out กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครพิษณุโลก จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกพบว่ามีความอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.49–0.83 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) และได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96
9. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วิธีรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ขอความอนุเคราะห์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ดำเนินการออกหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้การเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ เพื่อขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารการสถานศึกษา ครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ โดยแบ่งเป็น แจกแบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 18 ฉบับ และรองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 ฉบับ ครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 222 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 254 ฉบับ
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการส่งแบบสอบถามทั้งหมดทางไปรษณีย์แล้วเก็บแบบสอบถามกลับคืนมาได้ รวมทั้งสิ้น 231 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.95 แบ่งเป็นแบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 16 ฉบับ และรองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 ฉบับ ครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 202 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าทางสถิติโดยดำเนินการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนอีกครั้งหนึ่ง
2. การวิเคราะห์หาค่าด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative) จากแบบสอบถามผู้วิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย (Mean)
2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานด้านศึกษา และความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ทำงานมาไม่ต่ำกว่า 10 ปี โดยการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง รวมทั้งสิ้น 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ โดยดำเนินการ ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจาก ขั้นตอนที่ 1 ในภาพรวมด้านที่ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุด และรายชื่อในแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด มาสร้างประเด็นในการสัมภาษณ์

2.2 นำประเด็นในข้อคำถามในการสัมภาษณ์ มากำหนดในการสร้างคำถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ และเสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เสนอผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการบริหารสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการให้แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยโดยสัมภาษณ์ตามวันเวลาและสถานที่ที่นัดหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตามประเด็น โดยยึดกรอบบริหารงานวิชาการตามมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และนำข้อมูลเสนอเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการวิจัยตามจุดมุ่งหมายและขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ

ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 3 สถานศึกษาจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้เนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 5 สถานศึกษาจัดการนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมออยู่ในระดับมาก

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 2 สถานศึกษาส่งเสริมครูจัดทำแผนการเรียนการสอนโดยยึดหลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลักอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 6 สถานศึกษามีการดำเนินการ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

3. ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 6 สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลและคำแนะนำที่ได้จากการนิเทศศึกษามาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 5 สถานศึกษาสร้างเครือข่ายการนิเทศการเรียนการสอนกับสถานศึกษาอื่นอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการวัดและการประเมินผล พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 7 ครูนำผลที่ได้จากการวัดผลประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมออยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 4 ครูประเมินประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ครูนำไปใช้ในการวัดและประเมินผลผู้เรียนก่อนนำไปใช้จริงเสมออยู่ในระดับมาก

5. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 7 สถานศึกษาจัดให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูร่วมกันวางแผนในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 2 สถานศึกษากำหนดแนวทางให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนโดยมีผู้อำนวยการและครูมีส่วนร่วมในการวางแผนอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้องงานด้านการศึกษาสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ ผู้วิจัยได้นำเสนอในภาพรวม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดทุกด้าน เพื่อหาแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ โดยมีแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ โดยภาพรวม ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านนิเทศศึกษามีแนวทางการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. ควรหาผู้ที่มีความรับผิดชอบโดยตรง เช่น ศึกษานิเทศก์ และจัดให้มีการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ

2. ทำให้เกิดการดำเนินงานเป็นทีมในโรงเรียนกับกองการศึกษาและขอความร่วมมือกับทีมศึกษานิเทศก์จากศึกษาธิการจังหวัด

3. ควรสร้างความตระหนักให้ผู้บริหารและครูเห็นความสำคัญของการนิเทศคอยสนับสนุนช่วยเหลือช่วยวางแผน ติดตามผล จัดให้มีการนิเทศอย่างมีระบบ มีขั้นตอน มีแบบแผน

ในรายด้านตาม ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีรายละเอียด ดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อที่ 5 สถานศึกษาจัดการนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

มีการทบทวนหลักสูตรสถานศึกษาการวิเคราะห์การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาในช่วงปิดภาคเรียนเมื่อจัดทำหลักสูตรแล้วจะต้องทำให้ใช้ได้จริงในโรงเรียนจริง โดยคำนึงถึงสภาพบริบทของโรงเรียนเป็นหลัก จัดให้มีการนิเทศการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA เตรียมการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู เห็นความสำคัญของการใช้หลักสูตร มีการวิเคราะห์หลักสูตรอย่างชัดเจน ร่วมกันหาแนวทางในการใช้

ด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อที่ 6 สถานศึกษามีการดำเนินการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารดำเนินการวางแผนในการกำกับ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนของครู โดยการนิเทศการเรียนการสอนในชั้นเรียน ว่าครูจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัดของหลักสูตรหรือไม่ผู้บริหารประเมินผลเรื่องการจัดการเรียนการสอน โดยให้ครูได้รับทราบผลเพื่อให้เกิดการพัฒนาเชื่อมโยงไปถึงเรื่องขวัญกำลังใจ เช่น รางวัล และควรจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูภายในโรงเรียนและต่างโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการในทุกกลุ่มสาระจัดให้มีการนิเทศ ติดตามให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้คอยติดตาม ตรวจสอบ ให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน

ด้านกรนิเทศการศึกษา

ข้อที่ 5 สถานศึกษาสร้างเครือข่ายการนิเทศการเรียนการสอนกับสถานศึกษาอื่น

ให้ความร่วมมือการสร้างเครือข่าย ในการเรียนการสอนโดยการสร้างเครือข่ายในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและกันได้แลกเปลี่ยนกันสร้างบุคลากรของเราที่มีความรู้ที่มีความเชี่ยวชาญที่อยู่องค์กรเดียวกันมาช่วยแนะนำ และติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น เทศบาล อบจ อบต อื่น ๆ โดยจัดให้มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูต่างโรงเรียนกันเพื่อเปิดมุมมองใหม่ ๆ ดึงเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น การติดต่อกันผ่านทางอินเทอร์เน็ต การส่งข้อมูล การแชร์ความรู้ของแต่ละคน เพื่อความสะดวกรวดเร็ว

ด้านการวัดและการประเมินผล

ข้อที่ 4 ครูประเมินประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ครูนำไปใช้ในการวัดและประเมินผลผู้เรียนก่อนนำไปใช้จริงเสมอ

สร้างแรงบันดาลใจให้ครูเห็นความสำคัญในการวัดประเมินผลสนับสนุนให้มีการประเมินประสิทธิภาพของเครื่องมือเพื่อปรับปรุงเครื่องมือการวัดประเมินผลได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ตรงตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้แกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดควรมีการดึงโลกออนไลน์มาใช้ในการประเมินประสิทธิภาพเพื่อให้ครูทุกคนคิดว่ามันไม่มีความยุ่งยากก่อนนำไปใช้จริงในชั้นเรียนจัดให้มีการจัดประชุม อบรม ขั้นตอนกระบวนการ การใช้เครื่องมือในการวัดผลประเมินผล เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ครูผู้สอนและสามารถวัดผลประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

ข้อที่ 2 สถานศึกษากำหนดแนวทางให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนโดยมีผู้อำนวยการและครูมีส่วนร่วมในการวางแผน

ผู้บริหารควรเล็งเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ร่วมสนับสนุน วางแผน การจัดทำวิจัยในชั้นเรียนกับครู ให้ครูนำเสนอผลงานให้ครูเกิดกำลังใจ และภูมิใจในผลงาน โดยผู้บริหารให้ความช่วยเหลือครูอย่างเต็มที่และส่งเสริมการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ ผู้วิจัยอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญของการวิจัยโดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้เนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนการสอนโดยยึดหลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลัก โดยให้ครูนำผลที่ได้จากการวัดผลประเมินผล และคำแนะนำที่ได้จากการนิเทศศึกษามาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน และจัดให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาครู ร่วมกันวางแผนในการทำวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับ สุนันทา อุชาติ (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเทศบาล 2 อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษา พบว่า 1) ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเทศบาล 2 พบว่าความคิดเห็นของครูต่อผู้บริหารงานวิชาการในโรงเรียนเทศบาล 2 อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก คือ ด้านการจัดหลักสูตรและการนำไปใช้ รองลงมา ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศภายใน ด้านการจัดการเรียนการสอน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน อาจเนื่องมาจากสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนโดยยึดหลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลัก ให้ครูใช้สื่อนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ครูกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมการสอนแบบบูรณาการโดย

ผสมผสานหลักสูตรความรู้ในวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน สถานศึกษามีการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามความถนัดของผู้เรียน โดยมีการดำเนินการ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การจัดการเรียนการสอน จากสถานศึกษา สอดคล้องกับ ภัคนันท์ ม่วงแจ่ม (2559, หน้า 85) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 สรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

ระดับการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านนิเทศภายในสถานศึกษา โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรมาปรับใช้กับการเรียนการสอน และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวทางในการจัดทำหลักสูตร และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมตามหลักสูตรและสอดคล้องกับการบริหารหลักสูตร

2. ด้านวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูร่วมวางแผนในการทำวิจัยในชั้นเรียนและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูปรับปรุงการปฏิบัติการสอนตามแนวทางที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูบูรณาการ การจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

4. ด้านการนิเทศภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวทางการใช้กิจกรรมการนิเทศที่หลากหลาย และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนงบประมาณในการปฏิบัติงานการนิเทศภายใน

5. ด้านวัดผล ประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูทำการประเมินก่อนสอนและหลังสอนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวทางในการวัดผล ประเมินผลและเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วม และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูปรับวิธีการวัดผลและประเมินผลให้เหมาะสมกับผู้เรียน

6. ด้านการประกันคุณภาพในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวทางการจัดโครงสร้างการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ผลการประเมินมาพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลและคำแนะนำที่ได้จากการนิเทศการศึกษา มาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน กำหนดให้ฝ่ายวิชาการ กำกับ ติดตาม การนิเทศ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ครูในสถานศึกษานิเทศการสอนซึ่งกันและกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการวางแผนการนิเทศการศึกษา กำหนดแนวทางการใช้กิจกรรมการนิเทศการศึกษาที่หลากหลาย มีสร้างเครือข่ายการนิเทศ การเรียนการสอนกับสถานศึกษาอื่น สอดคล้องกับ ทวี จันทรมนตรี (2550) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยรวมทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาการกระบวนกรเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษาตามลำดับ

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ

ภาพรวมประเด็น ด้านการนิเทศการศึกษา สรุปได้ว่า 1) ควรหาผู้ที่มีความรับผิดชอบโดยตรง เช่น ศึกษานิเทศก์ และจัดให้มีการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ 2) ทำให้เกิดการ ทำงานเป็นทีมในโรงเรียนกับกองการศึกษาและขอความร่วมมือกับทีมศึกษานิเทศก์จากศึกษาธิการจังหวัด 3) การนิเทศการศึกษา ควรดำเนินการต่อเนื่องเป็นขั้นตอน มีการวางแผนการดำเนินการ ช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญในการนิเทศ นำผลการนิเทศมาปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน และนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา 4) ควรสร้างความตระหนักให้ผู้บริหารและครูเห็นความสำคัญของการนิเทศคอยสนับสนุนช่วยเหลือช่วย

วางแผน ติดตามผล จัดให้มีการนิเทศอย่างมีระบบ มีขั้นตอน มีแบบแผนและนำผลการนิเทศมาประเมินผลปรับปรุงและพัฒนา
อาจเนื่องมาจาก การนิเทศการศึกษาช่วยให้ครูและผู้บริหาร ทราบถึงปัญหาการจัดการเรียนการสอนแล้วสามารถนำผลการประเมินมา
แก้ไขปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับ อัญชลี ธรรมะวิสิฏ์กุล (2553) ได้กล่าวถึง หลักการนิเทศภายในของการศึกษา
นอกระบบ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคน สร้างขวัญกำลังใจให้กับครูและปฏิบัติปฏิบัติงาน มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาครูให้
ปฏิบัติงานให้สามารถจัดกิจกรรมและส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและผู้ให้บริการอย่างมีคุณภาพ
การนิเทศ คือ การเคารพกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ มีบรรยากาศแห่งความเป็นกัลยาณมิตร คือ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมี
ความรับผิดชอบร่วมกันเริ่มตั้งแต่ร่วมวางแผนการนิเทศ ร่วมดำเนินการนิเทศ ร่วมประเมินการนิเทศ นำผลการนิเทศมาร่วมกับ
ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ส่วนการนิเทศจะสำเร็จได้มีผลดีเพียงใดนั้น มีองค์ประกอบหลายประการ
เช่น ผู้รับการนิเทศ ผู้นิเทศ รูปแบบ การนิเทศ วิธีการนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ ที่นำมาใช้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาสาระและผู้รับการ
นิเทศ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประเด็นสัมมนาหลักสูตรสถานศึกษาจัดการนิเทศใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่าง
สม่ำเสมอ สรุปได้ว่า 1) มีการทบทวนหลักสูตรสถานศึกษา การวิเคราะห์ การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาในช่วงปีภาคเรียน เมื่อ
จัดทำหลักสูตรแล้วจะต้องทำให้ใช้ได้จริงในโรงเรียนจริงโดยคำนึงถึงสภาพบริบทของโรงเรียนเป็นหลัก 2) จัดให้มีการนิเทศการใช้หลักสูตร
อย่างสม่ำเสมอโดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA เตรียมการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นหลักสูตรมาใช้จริง 3) ส่งเสริมให้
ผู้บริหาร ครู เห็นความสำคัญของการใช้หลักสูตร มีการวิเคราะห์หลักสูตรอย่างชัดเจน ร่วมกันหาแนวทางในการใช้ และมีการติดตาม
ผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ 4) มีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษาโดยวิเคราะห์โครงสร้างคำอธิบาย
รายวิชา ซึ่งทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อจะได้ทราบว่า การเรียนการสอนตรงกับจุดประสงค์และตัวชี้วัดที่เราตั้งไว้หรือไม่โดยจะต้อง
จัดให้มีการนิเทศการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ อาจเนื่องมาจากครูไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และขาดการกำกับ ติดตาม
ตรวจสอบ คำแนะนำ จากผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับ จริฎญา ภาชะวรรณ (2556, หน้า 57-58) ได้ศึกษา สภาพปัจจุบัน
ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการศึกษา
สรุปได้ ดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้าน
การวัดผลและประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.2 แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาให้มีการ
วางแผนการใช้หลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียน ควรพัฒนาการจัดการอบรมแลกเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้
ภายในและภายนอกโรงเรียนสามารถแนะนำและช่วยเหลือครูได้ ให้ครูวัดผลประเมินผลนักเรียนและให้ครูวิเคราะห์ผลการเรียนของ
นักเรียนเพื่อหาทางช่วยเหลือได้อย่างถูกต้อง

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน ประเด็นสัมมนาหลักสูตรสถานศึกษามีการดำเนินการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล
การจัดการเรียนการสอน สรุปได้ว่า 1) มีการนิเทศภายในตลอดเวลาเพื่อให้ครูมีความกระตือรือร้นตลอดเวลา จัดให้ครูเกิดการ ทำงาน
เป็นทีม ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 2) ผู้บริหารประเมินผลเรื่องการจัดการเรียนการ
สอน โดยให้ครูได้รับทราบผลเพื่อให้เกิดการพัฒนาเชื่อมโยงไปถึงเรื่องขวัญกำลังใจ เช่น รางวัล 3) ผู้บริหารดำเนินการวางแผนในการ
กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การจัดการเรียนการสอนของครู โดยการนิเทศการเรียนการสอนในชั้นเรียน ว่าครูจัดการเรียน
การสอนได้อย่างถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัดของหลักสูตรหรือไม่ 4) ควรจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนในการ
จัดการครูภายในโรงเรียนและต่างโรงเรียนการสอนแบบบูรณาการในทุกกลุ่มสาระจัดให้มีการนิเทศ ติดตามให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่ง
กันและกันโดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้คอยติดตาม ตรวจสอบ ให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอน อาจเนื่องมาจาก ครูยังขาด
คำแนะนำ แนวทางในการจัดการเรียนการสอนจากผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าฝ่ายวิชาการที่จำเป็นจะต้องติดตาม ตรวจสอบ
ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับ ธนภัทร
จงหมุ่ง (2549) ได้กำหนดบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในอำเภอ
ปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติการสอนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ จัดสรรวัสดุ สื่อ อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนและสร้างความสำคัญระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
สำหรับปัญหาที่พบขาดงบประมาณในการดำเนินการพัฒนา บุคลากร วัสดุ สื่ออุปกรณ์ ราคาแพงไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน

3. ด้านการนิเทศการศึกษา ประเด็นสัมภาษณ์สถานศึกษาสร้างเครือข่ายการนิเทศการเรียนการสอนกับสถานศึกษาอื่น สรุปได้ว่า 1) ให้ความร่วมมือการสร้างเครือข่ายในการเรียนการสอนโดยการสร้างเครือข่ายในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้แลกเปลี่ยนกัน เช่น เทศบาล อบจ. อปท. อื่น ๆ เช่น สร้างบุคลากรของเราที่มีความรู้ที่มีความเชี่ยวชาญที่อยู่องค์กรเดียวกันมาช่วยแนะนำ 2) มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูต่างโรงเรียนกันเพื่อเปิดมุมมองใหม่ ๆ ดึงเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น การติดต่อกันผ่านทางอินเทอร์เน็ต การส่งข้อมูล เพื่อความสะดวกรวดเร็วอาจเนื่องมาจาก โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดส่วนใหญ่ไม่มีทีมศึกษานิเทศก์ดูแลครบทุกโรงเรียนเพราะบาง อบจ. ไม่มีศึกษานิเทศก์แต่ใช้นักวิชาการการศึกษาดูแลโรงเรียนแทนจึงสามารถดูแล และแนะนำได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 9-10) การนิเทศแบบที่เลี้ยง เป็นกระบวนการปรับปรุงการเรียนการสอนโดยนักวิชาการหรือผู้นิเทศที่มีประสบการณ์ทำงานร่วมกับครูที่มีประสบการณ์น้อย เพื่อให้คำปรึกษาหารือ แนะนำช่วยเหลือครูในการปรับปรุงการสอนในชั้นเรียนและมีศักยภาพการทำงานสูงขึ้นโดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 การรวมกลุ่มครูโดยผู้นิเทศทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง กำหนดประเด็นในการประชุมหรือพบปะกัน ให้ครูที่เป็นสมาชิกในกลุ่มได้บอกเล่าปัญหาการทำงาน โดยที่เลี้ยงรับฟังอย่างตั้งใจ เห็นอกเห็นใจและเป็นมิตร

3.2 พี่เลี้ยงในคำปรึกษา ให้คำแนะนำ ให้ข้อมูล หรือแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายแก่สมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม รวมทั้งกระตุ้นให้มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นที่จะช่วยให้สมาชิกในกลุ่มเรียนรู้เพิ่มขึ้น

3.3 สมาชิกในกลุ่มตัดสินใจเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ หรือการปฏิบัติงานด้วยตนเองและนำไปสู่การลงมือปฏิบัติจริง

3.4 พี่เลี้ยงให้คำปรึกษาเมื่อกลุ่มต้องการและสนับสนุนให้สมาชิกมีเครือข่ายกับกลุ่มบุคคลอื่นหรือกลุ่มงานอื่นที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนางานได้สำเร็จ

4. ด้านการวัดและประเมินผล ประเด็นสัมภาษณ์ครูประเมินประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ครูนำไปใช้ในการวัดและประเมินผลผู้เรียนก่อนนำไปใช้จริงเสมอ สรุปได้ว่า 1) สร้างแรงบันดาลใจให้ครูเห็นความสำคัญในการวัดประเมินผลสนับสนุนให้มีการประเมินประสิทธิภาพของเครื่องมือเพื่อปรับปรุงเครื่องมือการวัดประเมินผลได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ตรงตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้แกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการกำหนด 2) ควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ในการวางแผน การออกแบบการวัดผลและประเมินผล ที่เหมาะสมกับผู้เรียน 3) มีการจัดประชุม อบรม ขึ้นตอนกระบวนการ การใช้เครื่องมือในการวัดผลประเมินผล เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ครูผู้สอนและสามารถวัดผลประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) ควรมีการดึงโลกออนไลน์มาใช้ในการประเมินประสิทธิภาพเพื่อให้ครูทุกคนคิดว่ามันไม่มีความยุ่งยากก่อนนำไปใช้จริงในชั้นเรียน อาจเนื่องมาจาก ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการในการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับ จิตติมา วรณศรี (2557, หน้า 87-88) การวัดประเมินผลถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษา เพื่อใช้ตรวจสอบว่าหลังจากการจัดการเรียนรู้แล้วผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ ทักษะในการลงมือปฏิบัติและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่อย่างไร และได้ข้อมูลประกอบการพิจารณาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับปัญหาความต้องการ การวัดและประเมินผลที่ดีมีความน่าเชื่อถือและตรงตามสภาพการณ์จริงย่อมเกิดจากการเลือกใช้ประเภทของเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีความเหมาะสมสอดคล้องครอบคลุมเนื้อหาพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ ประโยชน์อีกประการหนึ่งของการวัดและประเมินผลคือ คำถามในเครื่องมือวัดและประเมินผล นอกจากกระตุ้นให้คิดหาคำตอบแล้ว ในขณะเดียวกันคำถามนั้นยังให้ข้อมูล เนื้อหาสาระที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้เช่นกัน สอดคล้องกับปรัชญาของการวัดและประเมินผล คือการพัฒนาผู้เรียน ดังนั้น การเลือกใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ มีความตรง ความเที่ยง ความยากง่าย พอเหมาะ มีอำนาจจำแนกและเป็นปรนัยจะช่วยให้สามารถตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมของผู้เรียนได้อย่างถูกต้องตามความเป็นจริง

5. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ประเด็นสัมภาษณ์สถานศึกษากำหนดแนวทางให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนโดยมีผู้มีอำนาจการ และครูมีส่วนร่วมในการวางแผน สรุปได้ว่า 1) ครูมีส่วนร่วมตั้งแต่กระบวนการวางแผน การทำวิจัยในชั้นเรียน เมื่อครูมีส่วนร่วมตั้งแต่วางแผนก็จะตระหนักถึงแล้วก็จะลงมือทำ 2) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนทุกคน 3) ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูร่วมกำหนดแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกัน และกำหนดแนวทางให้ชัดเจน 4) ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูใช้กระบวนการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารจะต้องเป็นผู้แนะนำให้คำปรึกษาแก่ครูในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน 5) ผู้บริหารวางแผน สนับสนุน บุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการนิเทศ ติดตาม และให้ความช่วยเหลือครูอย่างเต็มที่และส่งเสริมการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 6) ผู้บริหารควรเล็งเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนร่วมสนับสนุน วางแผน การจัดทำวิจัยในชั้นเรียนกับครู ให้ครูนำเสนอผลงานให้ครูเกิดกำลังใจ และภูมิใจในผลงาน อาจเนื่องมาจาก

ผู้บริหารและครูยังไม่ค่อยให้ความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูขาดความรู้ความเข้าใจการทำวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับ ดุสิต จันทร์ผง (2548, หน้า 53-54) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดลำพูน เขต 1 พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้บริหารได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนและได้ส่งเสริมให้ครูเข้าอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน แต่ไม่ได้เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้เสนอแนะครูเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้งบประมาณเพียงเล็กน้อยและให้ครูมีส่วนร่วมวางแผนจัดหางบประมาณ สำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียน แต่ได้จัดตั้งกองทุนหรือกิจกรรมเรียนรู้เพื่อหารายได้มาสนับสนุนงานวิจัยในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ พบว่า ในภาพรวม ด้านที่ 3 ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเมื่อเทียบกับทุกด้านผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรมีการจัดประชุม ผู้ที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนงบประมาณการจัดการนิเทศการศึกษา จัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน มีการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน และประเมินผลการนิเทศการศึกษา นำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุง พัฒนาอย่างเป็นระบบ

1.2 ควรให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา มีการจัดอบรมการนิเทศการศึกษาให้แก่ครูได้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการนิเทศการศึกษาอย่างถูกต้องเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางในการดำเนินงานการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา การจัดระบบงานนิเทศการศึกษา การติดตามตรวจสอบการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ

2.2 ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนางานด้านการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ

เอกสารอ้างอิง

- จิตติมา วรณศรี. (2557). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาพิษณุโลก*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3.
- จริญญา ภาชะวรรณ. (2556). *สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 25*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- ดุสิต จันทร์ผง. (2548). *การสนับสนุนงานวิชาการในโรงเรียนของศึกษานิเทศก์ อำเภอแหง จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทวี จันทร์มนตรี. (2550). *การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ธนภัทร จองหม่ง. (2549). *การสนับสนุนงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ภักดินันท์ ม่วงแจ่ม. (2559). *การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สุนันทา อุชาติ. (2554). *การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเทศบาล 2 (เมืองเก่าวิทยา)*. สารนิพนธ์ ค.ม. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *การนิเทศแนวใหม่ กลไกปฏิบัติการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อัญชลี ธรรมะวิจิตร. (2553). *การดำเนินงานวิชาการของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.